

CALL FOR PAPERS

UHS

7. SJEZD HISTORIKŮ A HISTORIČEK UMĚNÍ 2021
7th CONGRESS OF CZECH ART HISTORIANS 2021

Infrastruktury (dějin) umění

Infrastructures of (the History of) Art

Uměleckohistorická společnost v českých zemích a Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem pořádají VII. sjezd historiků a historiček umění s tématem Infrastruktury (dějin) umění a vyzývají k zaslání návrhů příspěvků. Sjezd je otevřen všem kolegům a kolegyním z oboru dějin umění a příbuzných disciplín.

Místo konání: Ústí nad Labem

Termín konání: 23.–24. září 2021 (konferenční část) + 25. září 2021 (exkurze)

[V případě pokračujících restrikcí spojených s pandemií bude včas stanoven náhradní termín.]

Návrhy příspěvků přijímáme v českém a anglickém jazyce. Abstrakt příspěvku (max. 1 800 znaků), název příspěvku, název sekce, pro níž je příspěvek určen, a Váš stručný medailonek (max. 600 znaků) posílejte do 22. března 2021 na adresu sjezd-uhs@googlegroups.com. Finální program se bude odvíjet od zaslaných návrhů a zájmu o konkrétní sekce.

(Please scroll down for English text)

Názvy a anotace sekcí, do nichž se můžete se svými příspěvky hlásit, a jejich garanti a garantky:

1. Muzea umění, umělecké sběratelství a provenienční výzkum jako dialog

(Marcela Rusinko – Radka Nokkala Miltová, Seminář dějin umění, FF MUNI)

Poznatky posledních desetiletí kontinuálně poukazují, nakolik je potřebné studovat jednotlivé umělecké artefakty nejen v souvislostech jejich stylového zařazení, významu či autorství, ale rovněž v kontextu sociálních interakcí a manipulací, navázaných na historickou stopu individuálních předmětů hmotné kultury. Objednavatelé, donátoři, sběratelé či majitelé, případně další institucionální život, jenž zkoumané a spravované předměty podstupují, tvoří významnou, přesto v našem prostředí opakovaně upozadovanou vrstvu historické paměti. Dějiny uměleckého sběratelství a provenienční výzkum takto mohou být – napříč metodologickými přístupy i historickými periodami – nejen účinným interpretačním klíčem k uchopení komplexních historických fenoménů, otázek dobového vkusu či na kritickém diskursu postavených muzejních expozic. Mohou však být i platformou, v jejímž rámci se aktivně protnou cesty akademických pracovišť, muzeí umění a památkových ústavů, či uměleckého trhu. Takto vedený dialog pak může být i branou k jeho intenzifikaci v rovině trans-disciplinární a především mezinárodní.

2. Neviditelná infrastruktura výstav

(Marta Filipová, Seminář dějin umění, FF MUNI)

Při výzkumu historických, uměleckých či všeobecných výstav se badatelé nejčastěji zaměřují na oficiální infrastrukturu, kterou vytváří organizátor s kurátorem. Konečný výstavní počín je ale výsledkem součinnosti mnoha faktorů, které napomáhají výstavy utvořit po stránce obsahové, ideové či ideologické. Jednat se může o zainteresované umělecké spolky, architekty a designéry, vládní činitele, sponzory, vystavované firmy, ale i diváky či novináře, kteří svou činností a zájmy přispívají k výsledné podobě výstav. Kdo jsou tito zdánlivě neviditelní hráči, jak velkou roli v organizaci mezinárodních výstav hrají a proč?

Tento panel se zaměřuje na výstavy nejen výtvarného umění, ale i na větší výstavní projekty, jako je účast na světových výstavách a pravidelných přehlídkách (bienále, trienále). Vítá případové studie, na kterých bude osvětlena role jednotlivých opomíjených aktérů a širší souvislosti jejich vztahů při organizaci výstav. Příspěvky jako celek poukážou na komplexní infrastrukturu vztahů při vytváření, průběhu a interpretaci velkých výstavních projektů.

3. Infrastruktury umění střední Evropy: přeshraniční kontakty, mezinárodní výstavy a sympozia

(Anežka Bartlová, AVU – Veronika Rollová, UMPRUM)

Jakou roli hrají v dějinách umění sítě mezinárodních vztahů a jakým způsobem jsou utvářeny? Panel se zaměří na jejich institucionální zázemí, ať už jde o sdružení teoretiček a teoretiků, umělkyň a umělců či architektek i architektů, výměnné studijní pobyty, bienále a sympozia, případně fungování obchodu s uměním. Jednou z oblastí našeho zájmu jsou zahraniční výstavy a přehlídky, v této souvislosti se soustředíme zejména na téma kulturní diplomacie a proměny jejích cílů a strategií v čase. Jakým způsobem se při navazování a udržování mezinárodních vztahů uplatňují politické zájmy státu, k jakým cílům a pomocí jakých strategií tyto infrastruktury využívali umělkyně a umělci, architektky a architekti nebo historičky a historikové umění? Bude nás zajímat nejen dynamika vztahu mezi uměleckými centry a periferiemi, ale též role konkrétních událostí na lokální i mezinárodní úrovni a s tím spojené problémy a výzvy.

4. Mimo vlastní pole: instituce, formáty a koncepty dějin umění mimo disciplínu

(Jitka Šosová, UMPRUM)

Dějiny umění coby vědecký obor generují, systematizují a performují vědění specifickým způsobem. Co z toho se ale používá mimo vlastní disciplínu? Které instituce a jak využívají koncepty dějin umění ve svém fungování? Jak s nimi pracuje například státní správa, školství (mimo uměleckých učilišť) a co a proč si z diskurzu dějin umění vypůjčují bankéři a investoři? Zajímat nás budou především změny, které v pojmové a metodologické infrastruktuře dějin nastanou, pokud se její část vyjme a přenesení do jiného kontextu.

Sekce je otevřena badatelům věnujícím se středověku, novověku i moderním dějinám, jelikož se jedná o fórum věnované epistemologickému zkoumání disciplíny a jejímu místu v současné společnosti. Do sekce vítáme příspěvky zaměřené na institucionální dějiny, diskurzivní analýzu, genealogickou analýzu tematizující proměnu zkoumaného fenoménu v čase nebo příspěvek zaměřený na současnost.

5. Umělecké školy

(Johana Lomová, UMPRUM)

Jaké dopady měla na výtvarnou produkci infrastruktura uměleckých škol? Jak se proměňovala její struktura, koho vzdělávací systém vylučoval a kdo naopak se vzděláním získával kariérní výhody? Jakou roli hraje infrastruktura uměleckých škol při psaní dějin umění? Sekce je navržena především pro badatele věnující se moderním dějinám, přihlásit se je však možné i s příspěvkem vztahujícím se k tématu v historické perspektivě, či zkoumajícím nedávnou minulost a současnost. Důležitým tématem bude profese umělce/umělkyně, tak jak byla definována v prostředí Československa po roce 1948 (vztah AVU / Umprum a Svazu československých výtvarných umělců), dopady konkrétních specializací v době studia na další působení umělců (charakteristickým příkladem je studium užitého umění a následná volná tvorba), ale například i důsledek decentralizace vysokého uměleckého školství po roce 1989 a jeho působení na podobu a rozvoj umělecké scény. Společným cílem panelu bude diskutovat působení infrastruktury uměleckých škol na uměleckou profesi a podobu jejich dějin.

6. Dvojí dějiny umění? Dějiny umění v institucionálních kontextech

(Matthew Rampley, Seminář dějin umění FF MUNI – ÚDU AV ČR)

Myšlenka „dvojích dějin umění“ byla zformulována zhruba před dvaceti lety ve snaze definovat rozdíly ve způsobu, jakým jsou dějiny umění praktikovány na půdě univerzit na jedné straně a muzeí na druhé. Ačkoli je vznik pojmu dobově podmíněn, zdá se, že neztrácí na aktuálnosti, neboť jakožto dva rozdílné typy institucí oslovující různé publikum sledují muzea a univerzity i nadále různé priority. Tento panel se tedy zabývá konceptem „dvojích dějin umění“ a zkoumá jeho platnost v uměleckohistorické praxi střední Evropy. Klade si následující otázky:

Má smysl mluvit o tomto pojetí dvojích dějin umění v kontextu střední Evropy?

Jak popsat vztah mezi těmito dvěma typy institucí (muzeum, univerzita)?

Jak se od jejich odlišných zájmů odvíjí rozdílná uměnovědná praxe?

Jak se navzájem ovlivňují?

Existují specifické rysy, jimiž se vztahy mezi univerzitami a muzei ve střední Evropě odlišují oproti jiným zemím v Evropě, Severní a Jižní Americe či Asii?

Vítáme návrhy příspěvků, které se zaměřují na konkrétní případové studie výstav a výzkumu (historického i současného), jsme však otevření i příspěvkům, které téma promýšlejí v širším koncepčním a teoretickém záběru.

7. Restaurování, památková obnova a technologické průzkumy

(Jan Dienstbier – Jan Klípa, ÚDU AV ČR)

Restaurování a s ním propojené technologické způsoby poznání výtvarných děl je jednou z důležitých infrastruktur dějin umění. Zásadním způsobem ovlivňuje interpretaci především (byť zdaleka ne výhradně) staršího umění. Závislost je ovšem oboustranná – uměleckohistorický diskurs se totiž na druhou stranu propisuje do podoby restaurování, stanovuje jeho kritéria a snaží se diktovat, jakým způsobem by mělo být obnovované umělecké dílo vnímáno soudobým divákem. Příspěvky panelu se proto soustředí na širokou škálu otázek, které se k těmto problémům vztahují. Vítány jsou proto zejména takové, které ukazují, jak restaurátorské přístupy či technologické přístupy formovaly a formují otázky, které si kladli či kladou historičky a historici umění, stejně jako ty, které zkoumají problém z druhé strany a ptají se, jakým způsobem ovlivňovaly dějiny umění přístupy restaurátorů nebo v širším hledisku věci i památkářů. Ve vztahu k současnosti je možno klást otázku tak, zde je spolupráce mezi oběma disciplínami dostatečná, vyvážená a zda jsou její specifika na obou stranách dostatečně reflektována. Vítané budou také případové studie, které obecnější problémy osvětlí na konkrétní kauze či materiálu.

8. Využití digitálních technologií v aplikovaných dějinách umění a kulturním dědictví

(Kateřina Horníčková, Ústav věd o umění a kultuře, FF JU – Lukáš Pilka, UMPRUM)

Sekce představí projekty v oblasti aplikovaných dějin umění, zejména v oblasti muzejních prezentací a digitálního zpřístupňování kulturního dědictví. Konkrétně se zaměří na projekty, které využívají aktuálních digitálních technologií v oblasti galerijní a muzejní tvorby (digital, virtual museum, AR situace) a v oblasti digitálních reprodukcí/rekonstrukcí objektů kulturního dědictví, jako jsou např. technologie remote sensing (laser scanning), fotogrammetrie, GIS, 2D a 3D rekonstrukce a VR/AR prezentace. Vítány jsou i projekty v oblasti kreativního průmyslu využívající digitálních rekonstrukcí historických a uměleckohistorických situací. Sekce si klade za cíl otevřít diskuzi k současným a budoucím možnostem využití IT v muzejním, památkovém a obecně uměleckohistorickém materiálu i reflektovat zkušenosti z vstupu muzeí do virtuálního prostoru v důsledku pandemie COVID 19.

9. Kopie, rozmnoženiny, odlitky, tisky

(Hana Buddeus, ÚDU AV ČR)

Události posledního roku znovu upozornily na důležitost promýšlet v rámci dějin umění různé aspekty vzdáleného přístupu k originálům či diváctví „z druhé ruky“. Díky grafickým tiskům, zmenšeninám či rozmnoženinám soch, nejrozumnějším upomínkovým předmětům a zejména fotografickým reprodukcím otištěným v časopisech, kalendářích, knihách či na plakátech nebo zavěšeným v online prostředí se umění dostává do oběhu, opouští elitní prostředí sbírek a získává nový kontext. „Katedrála opouští své místo, aby našla umístění v pracovně milovníka umění“ (Benjamin). Výuka dějin umění, významná část výzkumu a samozřejmě i naše publikační výstupy jsou do velké míry závislé na fotografických reprodukcích, díky nimž můžeme srovnávat díla, která by se jinak nikdy nepotkala (Malraux). Jak lze o reprodukcích uvažovat v rámci dějin umění? Do sekce vítáme příspěvky pojednávající o vzniku, povaze a distribuci reprodukcí nejrozumnější materiální podoby, různých kvalit a užití: od kopií středověkých soch, přes svaté obrázky, grafické listy, sádrové odlitky, fotografické reprodukce a světelné obrazy sloužící při výuce dějin umění, až po virtuální realitu.

CALL FOR PAPERS

7th CONGRESS OF CZECH ART HISTORIANS 2021

The Czech Association of Art Historians and the Faculty of Art and Design of Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem, will host the 7th Congress of Art Historians, dedicated to the subject of Infrastructures of (the History of) Art, and announce an open call for papers. The Congress is open to all colleagues working in art history and related fields.

Location: Ústí nad Labem

Date: September 23–24, 2021 (conference) + September 25 (excursion)

[In the event of continued restrictions due to Covid-19 an alternative date will be set well in advance.]

Please send proposals for papers (in English or Czech), together with abstract (max. 1800 characters), title, the section for which the paper is intended, and author bio (max. 600 characters) to the following address: sjezd-uhs@googlegroups.com by March 22, 2021. The final program will be drafted based on the proposals and interest in the various sections.

Titles and annotations of sections and their coordinators:

1. Art Museums, Collecting Art and Provenance Research in Dialogue

(Marcela Rusinko – Radka Nokkala Miltová, Department of Art History, Faculty of Arts, Masaryk University in Brno)

Findings of recent decades demonstrate the importance of studying artistic artifacts not only in terms of their stylistic characteristics, meaning, or authorship, but also in the context of the social interactions and manipulations linked to the historical traces left by individual “objects of material culture”. Patrons, donors and collectors, along with the further institutional life that researched objects undergo all help to create an important layer of historical memory, one which is arguably still underestimated in historiography. Therefore, this panel will suggest that the history of art collecting and research into provenance performed in dialogue offer an effective interpretative tool for the examination of complex historical phenomena across methodological approaches and/or historical periods. Such historical phenomena range from questions of period taste to museum expositions built on critical discourse. The proposed way forward could ideally provide a platform for the paths of academic institutions, art museums, heritage institutes and art markets to actively meet. In this way, this dialogue could represent a route towards its intensification at the trans-disciplinary and trans-national levels.

2. The Invisible Infrastructure of Exhibitions

(Marta Filipová, Department of Art History, Faculty of Arts, Masaryk University in Brno)

In studying exhibitions of art, history, or general exhibitions, researchers most often focus on the official infrastructure created by the organizers and curators. An exhibition is nevertheless the result of exchange between many actors, which help to shape the content, form and ideology of the event. These could be various art societies, architects and designers involved in the content and form, government representatives, sponsors, and exhibiting companies, as well as visitors and journalists. All contribute to the creation and interpretation of the meaning of an exhibition. Who exactly are these invisible agents, what is their role in exhibitions, and why are they involved?

This panel will focus on international art exhibitions as well as national participation in international fairs and regular art shows, such as biennials and triennials. It welcomes case studies which uncover the role of the often-invisible agents in organizing exhibitions, their networks and relationships in terms of exhibition practice. The panel as a whole will examine the complex infrastructure between the different interested parties in the creation, staging and interpretation of large-scale exhibition projects.

3. The Art Infrastructure of Central Europe: Cross-Border Contacts, International Exhibitions and Symposia

(Anežka Bartlová, Academy of Fine Arts, Prague – Veronika Rollová, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague)

What is the role of networks of international relations in the context of art history, and in what ways have these been formed? The panel will focus on the institutional background of such networks, whether associations of theoreticians, artists, and architects; student exchange programs; biennials and symposia; or the art trade. We are also interested in exhibitions and art shows: the main goal is to examine the topic of cultural diplomacy and the transformation of its goals and strategies over time within this framework. In what ways are political or state interests carried out through the establishing and maintaining of international relations within the context of art? For which purposes and through what various strategies have these infrastructures been deployed by artists, architects and art historians? The panel will focus not only on the dynamics of relationships between artistic centers and peripheries, but also the role of specific events at both the local and international level and the related problems and challenges.

4. Outside of Its Field: Institutions, Formats and Concepts of the History of Art Outside Established Disciplines

(Jitka Šosová, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague)

The history of art as a field generates, systematizes and performs knowledge in a specific manner. But which parts of this knowledge are used outside the field of art history? What are the institutions that utilize concepts from art history for their own purposes, and in what manner? How are these concepts used within state administration or the education system (apart from specialized art schools)? What and why is borrowed by the world of banking and investment? Above all, we want to examine the shifts that occur in the terminological and methodological infrastructure of history when an element is taken out and transposed into another context.

This section is open to researchers focused on the Middle Ages and the Modern Era as well as contemporary history, since it is a forum dedicated to the epistemological inquiry into art history and its place in present day society. We welcome contributions dealing with institutional history, discourse analysis, genealogical analysis highlighting the transformation of phenomena over a period of time, or contributions focusing on the present day.

5. Art Schools

(Johana Lomová, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague)

What is the impact of the infrastructure of art schools on the creation of art? In what ways has this infrastructure changed over time, what groups were excluded from the educational system, and alternatively, on whom did such education bestow career advantages? What is the role of the infrastructure of art schools in the writing of the histories of art? The panel is designed primarily for

researchers of modern history, although we also welcome entries approaching the subject from historical perspective, or which compare recent history and the present. An important topic in this section is the profession of an artist, as defined in post-1948 Czechoslovakia (including the relationship of art academies and the Czechoslovak Artists' Union), the impact of concrete fields of study on the future careers of artists (a typical example would be a student of applied arts subsequently pursuing a career in the fine arts), but also decentralization of university art education after 1989 and its influence on the art scene and its development. The common aim of the panel will be the discussion of the impact of the infrastructure of art education on the profession of the artist and on the histories of art.

6. Two Art Histories? Art History in Institutional Contexts

(Matthew Rampley, Department of Art History, Faculty of Arts, Masaryk University – Institute of Art History, Czech Academy of Sciences)

Some 20 years ago the idea of the “Two Art Histories” was coined as a way of identifying the different ways in which art history is practiced at universities and museums. Although formulated at a particular moment in time, the notion arguably retains its relevance, as separate types of institutions with distinct publics, universities and museums arguably still have different priorities. This panel explores the idea of the Two Art Histories and its relevance to Central European art historical practice. It asks questions such as:

Is it meaningful to talk of two art histories in this way in the context of Central Europe?

How is it possible to describe the relations between the two types of institutions?

In what ways have their interests led to divergent art historical practices?

In what ways have they influenced each other?

Are there any features that define the relations between universities and museums in Central Europe as distinct from other countries, whether in Europe, the Americas, or Asia?

Proposals are invited which focus on specific case studies of exhibitions and research (historical or contemporary), but those addressing broader theoretical and conceptual topics are also welcome.

7. Restoration, Heritage Conservation and Technological Examination

(Jan Dienstbier – Jan Klípa, Institute of Art History, Czech Academy of Sciences)

Restoration and the related technological methods of analysis of works of fine art form one of the important types of infrastructure within the practice of art history. This has played a seminal role particularly (although by no means exclusively) in regard to the interpretation of older art. The dependence however travels in both directions – as the discourse of art history is also projected into the forms of restoration, setting their criteria and attempting to dictate how the restored work of art ought to be perceived by the contemporary audience. Contributions to this panel should therefore focus on the broad range of questions related to this issue. We especially welcome any such contributions that illustrate the ways in which approaches to restoration or technological methods have influenced and continue to shape the questions posed by art historians, as well as those asked from the opposite side, in what ways the history of art has influenced the approaches and methods of restorers, and in a broader perspective, also the preservation of monuments and heritage. In relation to contemporary reality, we may pose the question of whether the interaction of the two fields is sufficiently well-balanced, and whether there is sufficient awareness of the specific aspects of each on both sides. We also welcome case studies that can shed light on more general problems using a concrete example or material.

8. The Use of Digital Technologies in Applied Art History and Cultural Heritage

(Kateřina Horníčková, Department of Arts and Culture Sciences, Faculty of Arts, University of South Bohemia in České Budějovice - Lukáš Pilka, Academy of Arts, Architecture and Design in Prague)

This section presents projects in the field of applied art history, in particular the field of museum presentations and digital access to cultural heritage. Specifically, it will focus on projects that employ current digital technologies in the field of gallery and museum creation (digital collections, virtual museums, AR scenarios) and the digital reproduction or reconstruction of objects of cultural heritage, such as remote sensors (laser scanning), photogrammetry, GIS, 2D and 3D reconstruction, and VR and AR presentation. Projects in the field of creative industry making use of digital reconstructions of historical and art historical situations are also welcome. The section aims to open a discussion on the current and future possibilities of the use of IT in (art) museums, the preservation of heritage and art historical material in general, as well as to reflect on the experience of museums entering the virtual space as a result of the COVID-19 pandemic.

9. Copies, Reproductions, Casts, and Prints

(Hana Buddeus, Institute of Art History, Czech Academy of Sciences)

Events in recent years have once again brought into focus the importance within art history of considering the various aspects connected with remote access to original works, or “second-hand” viewership. Thanks to prints, scale models or copies of statues, various types of souvenirs and in particular photographic reproductions printed in magazines, calendars, posters, books, or posted online, art is widely circulated, stepping outside the elite environment of collections and entering new contexts. “The cathedral leaves its site to be received in the studio of an art lover” (Benjamin). The teaching of the history of art, a significant part of research, and naturally also publications to a large extent all rely on photographic reproductions, which enable us to compare works that would otherwise never come into contact with each other (Malraux). In what ways can we think about reproductions in terms of art history? This section welcomes contributions dealing with the making, nature and distribution of reproductions of various material media, of varying quality and diverse uses: ranging from copies of medieval sculptures and holy pictures to engravings, plaster casts, photographic reproductions and the slides used in teaching the history of art, as well as virtual reality.

e-mail: sjezd-uhs@googlegroups.com

URL: <https://dejinyumeni.cz/>